

TSİM

Uygulama Rehberi

Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Sağlık İstatistikleri Dairesi Başkanlığı

HASTANE BİLGİ FORMU

10. KAN HİZMETLERİ SEKMESİ

Kan hizmet birimleri aylık hastane bilgi formunun temel amacı ülkemizdeki kan hizmet birimlerindeki;

- Tam kan ve kan bileşenlerinin hazırlanma ve kullanım oranlarını saptamak ve dolayısı ile ülke ihtiyacını tespit etmek,
- Kanın merkezler arası hareketini inceleyerek organizasyon eksikliklerini gidermek,
- Kan imha oranlarını tespit ederek kanın etkin ve verimli kullanımına yönelik yeni düzenlemeler yapmak,
- Kan bağışında bulunan kan bağışçıların bağış türüne (gönüllü, hasta yakını, otolog), yaş, cinsiyet ve kan grubuna göre gruplandırılarak etkin kan bağışçısı kazanım programlarını planlamaktır.
- Bağışçı kanına yapılan zorunlu enfeksiyon tarama testi verileri ile düzenli bağış, düzensiz bağış ve ilk bağış arasındaki farklılıkları ortaya koymak,
- Mikrobiyolojik ve İmmünohematolojik testler ve test yöntemleri ile ilgili verileri toplamak,
- Kan ve kan bileşeni transfüzyonu geri bildirim verilerini alarak düzeltici ve önleyici faaliyet tedbirleri oluşturmak.

Veri analizinin sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için formlardaki verilerin doğru ve güvenilir olması çok önemlidir. Hatalı veriler ile sağlıklı istatistiksel değerlendirme yapılamamaktadır. Formun doldurulması ve değerlendirilmesinin sağlıklı olabilmesi amacıyla aşağıdaki form doldurma kılavuzuna göre işlem yapılması gerekmektedir. Formda geçen;

10.1. Kan Hizmet Birimi/ Sorumlu Bilgileri

10.1.1. Hekim Sayısı: Sağlık Bakanlığı tarafından verilen Kan Bankacılığı ve Transfüzyon Tıbbi Sertifikası bulunan ve bulunmayan kan merkezinde tam gün çalışan toplam hekim sayısıdır.

10.1.2. Sertifikalı Hekim Sayısı: Sağlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Kan Bankacılığı ve Transfüzyon Tıbbi Sertifikalı Eğitim Programında başarılı olup sertifika almış ve kan merkezinde tam gün çalışan hekim sayısıdır.

10.1.3. Hekim Dışı Sağlık Personeli Sayısı: Sağlık Bakanlığı tarafından verilen Kan Bankacılığı ve Transfüzyon Tıbbi Sertifikası bulunan ve bulunmayan kan merkezinde tam gün çalışan hekim dışı (hemşire, teknisyen, biyolog, laborant, vb.) toplam sağlık personeli sayısıdır.

10.1.4. Sertifikalı Hekim Dışı Sağlık Personeli Sayısı: Sağlık Bakanlığınca düzenlenen Kan Bankacılığı ve Transfüzyon Tıbbi Sertifikalı Eğitim Programında başarılı olup sertifika almış ve kan merkezinde tam gün çalışan hekim dışı (hemşire, teknisyen, biyolog, laborant, vb.) sağlık personeli sayısıdır

10.2. Kan ve Kan Bileşenleri Temin/Tüketim/İmha Verileri

Aferez yöntemi ile elde edilen kan bileşenleri bazı hastanelerde Transfüzyon Merkezinde bazı hastanelerde ise Terapötik Aferez Merkezinde hazırlanmaktadır. Terapötik Aferez Merkezinde aferez yöntemi ile elde edilen eritrosit süspansiyonu, trombosit süspansiyonu, taze donmuş plazma ve granülosit süspansiyonu verileri de bu bölüme işlenmelidir.

10.2.1. Önceki Aydan Devir: Bir önceki aydan devir olan kan ve kan bileşenleri (ek işlem görmüş + ek işlem görmemiş toplam) bu alana kaydedilmelidir.

Ay İçinde Temin Edilen

Ay içinde temin edilen kan ve kan bileşenleri verisi bu bölüme kaydedilmelidir.

10.2.2. Merkezinden Temin Edilen: Tüm merkezler kendi bünyelerinde temin ettikleri kan ve kan bileşenlerini (ek işlem görmüş + ek işlem görmemiş toplam) bu sütuna kaydedilmelidir.

10.2.3. Kızılaydan Temin Edilen: Kızılay Bölge Kan Merkezlerinden talep edilen ve temin edilen kan ve kan bileşenleri (ek işlem görmüş + ek işlem görmemiş toplam) bu sütuna kaydedilmelidir.

10.2.4. Diğer Merkezlerden Temin Edilen: Kızılay Bölge Kan Merkezleri dışındaki diğer merkezlerden temin edilen kan ve kan bileşenleri (ek işlem görmüş + ek işlem görmemiş toplam) bu sütuna kaydedilmelidir.

Toplam Kan ve Kan Bileşenleri Tüketim Verileri

10.2.5. Kullanılan: Hastanede transfüzyonda kullanılan kan ve kan bileşenleri (ek işlem görmüş + ek işlem görmemiş toplam) bu sütuna kaydedilmelidir.

10.2.6. Diğer Merkezlere Verilen: Transfüzyon amacıyla başka merkeze gönderilen kan ve kan bileşenleri (ek işlem görmüş + ek işlem görmemiş toplam) bu sütuna kaydedilmelidir.

10.2.7. İmha Edilen: Tüm merkezler çeşitli nedenlerle imha ettikleri kan ve kan bileşenlerini (ek işlem görmüş + ek işlem görmemiş toplam) bu sütununa kaydedilmelidir. (miadı dolduğu için kullanılmayan, transfüzyonla bulaşan infeksiyonlara yönelik testlerde pozitiflik saptanan, Hemoliz vb. diğer nedenler)

Kan ve Kan Bileşenleri başlığı altında yer alan “imha sayısı”, “Kan ve Kan Bileşenleri İmha Nedenleri” başlığı altında yer alan nedenlerine göre imha sayıları toplamına eşit olmalıdır. Bu kurala uygun veri girişi yapmayan kurumlar onay veremeyecektir.

10.2.8. Gelecek Aya Devir Eden: Bir sonraki aya devir olan kan ve kan bileşenleri (ek işlem görmüş + ek işlem görmemiş toplam) bu sütuna kaydedilmelidir.

Gelecek Aya Devir Eden Kan Ürünleri= (Önceki aydan devir alınan+ Ay içinde temin edilen başlığı altında bulunan kan ürünleri) - (Kullanılan+Diğer merkezlere verilen+İmha edilen)

10.2.9. Kan ve Kan Bileşenleri İmha Nedenleri: Tüm merkezler kendi merkezlerindeki transfüzyonda kullanılmayıp imha edilen kan ve kan bileşeni verisini imha nedenlerine göre bu bölüme kayıt etmelidir.

10.3. Kan Ve Kan Bileşenleri Bağış Verileri

Tam kan ve aferez kan bileşeni bağışında bulunan kişilerin bağışçı türüne göre veri girişleri yapılacaktır. Tüm merkezler sadece kendi merkezlerine kan bağışında bulunan bağışçılara ilişkin bilgileri bu bölüme kayıt edecekler. Bu bölümde yer alan bağışçı türleri aşağıda açıklanmaktadır.

10.3.1. Gönüllü Bağışçı: Herhangi bir hasta adına değil kendi özgür iradesi ile gönüllü olarak nakit para veya paraya dönüşebilecek değerler gibi maddi çıkar gözetmeden kan, plazma veya hücrenel kan bileşeni bağışlayan kişidir.

Gönüllü İlk Bağışçı: Daha önce kan ya da kan bileşeni bağışında bulunmayıp ilk kez kan bağışlayan gönüllü bağışçıdır.

Gönüllü Düzenli Bağışçı: Değerlendirilmenin yapıldığı gün itibari ile daha önce en az 2 (iki) kez kan bağışında bulunmuş ve son kan bağışını son 1 (bir) yıl içinde yapmış, yılda en az 1 (bir) kez kan bağışlayan gönüllü bağışçıdır.

Gönüllü Düzensiz Bağışçı: Daha önce bağışta bulunmuş ancak ve son bir yıl içinde bağış yapmamış gönüllü bağışçıdır.

Replasman Bağışçı: Hasta adına bağış yapan kişilerdir.

10.3.2. Otolog Bağışçı: Kan gereksinimi önceden tahmin edilebilen ve buna göre bir bağış planı oluşturularak, kendisine kullanılmak üzere kan ve kan bileşenleri bağışlayan kişidir.

10.4. Bağışçı Enfeksiyon Tarama Testleri: Tüm merkezler kendi merkezlerine kan bağışında bulunan bağışçıların kanlarına uyguladıkları zorunlu enfeksiyon tarama testleri (hbsag, Anti-HCV, Anti HIV 1/2, Sifiliz) ile ilgili verileri kullandıkları test yöntemine göre buraya girmelidirler.

10.5. İmmünohematolojik Testler: Tüm merkezler kendi merkezlerinde yaptıkları immüno- hematolojik test verilerini kullandıkları test yöntemine göre bu bölüme girmelidirler.

10.6. Bağışçı Yaş Ve Cinsiyet Dağılımı

Tüm merkezler sadece kendi merkezlerine kan bağışında bulunan bağışçıların yaş ve cinsiyete göre dağılımını girmelidirler.

10.7. Bağışçı Kan Grupları

Tüm merkezler sadece kendi merkezlerine kan bağışında bulunan bağışçıların kan gruplarının dağılımını girmelidirler.

10.8. Bağışçı Ret Verileri

Tüm merkezler sadece kendi merkezlerinde ret verdikleri bağışçı bilgilerini buraya girmelidirler. Bu bölümde geçen geçici ret ve kalıcı ret tanımı aşağıda yer almaktadır;

10.8.1. Geçici Ret: Bağışın geçici olarak, belirli bir zaman süresi için askıya alınmasıdır. Bu zaman süresi sonunda hekim tarafından yeniden yapılacak değerlendirme sonucu uygun olursa kan bağışçısı kan bağışında bulunabilir.

10.8.2. Kalıcı Ret: Kişinin kalıcı olarak kan bağışından men edilmesidir.

10.9. Bağışçı Ret Nedenleri

Tüm merkezler ret verdikleri bağışçılara ait ret nedenleri verisini bu bölüme kayıt etmelidirler.

10.10. Kan Ve Kan Ürünü Transfüzyon Geri Bildirim Verileri

Kan ve kan bileşeni transfüzyonuna bağlı olarak hastada ortaya çıkabilecek istenmeyen ciddi etkiler kanıta dayalı ilişkilendirme derecesine göre bu bölüme kayıt edilmelidir. (Bakınız Ulusal Hemovijilans Rehberi).

10.11. Enfeksiyon Etkenleri Tarama Verileri

Tüm merkezler bağışçı kanlarına uyguladıkları zorunlu enfeksiyon tarama (ilk tarama ve doğrulama) test sonuçları verilerini bağış türlerine göre buraya girmelidirler.

Bu bölümde geçen bağış türlerinin açıklaması aşağıda yer almaktadır.

10.11.1. İlk Bağış: Daha önce kan ya da kan bileşeni bağışında bulunmayıp ilk kez kan bağışında bulunmayı ifade eder.

10.11.2. Düzensiz Bağış: Düzenli bağış tanımına uymayan bağışları ifade eder.

10.11.3. Düzenli Bağış: Değerlendirilmenin yapıldığı gün itibari ile daha önce en az 2 (iki) kez kan bağışında bulunma, son kan bağışını son 1 (bir) yıl içinde yapma ve yılda en az 1 (bir) kez kan bağışında bulunmayı ifade eder.

NOT: Veri alanlarına girilecek verisi olmayan kurumlar, bu alanlara 0 (sıfır) girmelidirler. Boş alan kalmaksızın bütün bilgiler girildikten sonra KAYDET butonuna veya F10 tuşuna basılarak sayfadaki veriler kaydedilmelidir.